KUTSESTANDARD

Pehme mööbli valmistaja, tase 4

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid.

Pehme mööbli valmistaja, tase 4 kutsestandard on välja töötatud:
a) kutsehariduse vastava taseme õppekava aluseks
b) isikute kutsealase kompetentsuse hindamiseks
c) erialaste täiendkoolituste õppekavade aluseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Pehme mööbli valmistaja, tase 4	4

Võimalikud osakutsed ja nimetused kutsetunnistusel	
Osakutse nimetus	**Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase**
Pehme mööbli karkassi koostaja, tase 3	3
Pehme mööbli alus- ja pealistusmaterjalide lõikaja ja õmbleja, tase 4	4
Pehme mööbli karkassi polsterdaja ja pealistaja, tase 4	4

A-osa
KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Pehme mööbli valmistaja, tase 4 on oskustöötaja, kes valmistab esteetilise välimusega kvaliteetset pehmet mööblit kogu tootmisprotsessi ulatuses enamasti suurtööstuses. Tema peamisteks tööülesanneteks on karkassi koostamine, pehmendus- ja alusmaterjalide lõikamine, pehmendus- ja alusmaterjalide pealistamine (liimimine), pealistusmaterjalide (kangas või nahk) lõikamine, mööblikatete (keedrid, lukud, tepingud jm) õmblemine, karkassi polsterdamine ja toote või toote osade monteerimine ja pakkimine.
A.2 Tööosad
A.2.1 Karkassi koostamine 2.1.1 Detailide komplekteerimine erinevatest materjalidest 2.1.2 Karkassi monteerimine A.2.2 Pehmendus- ja alusmaterjalide lõikamine 2.2.1 Pehmendus- ja alusmaterjalide töölauale paigutamine 2.2.2 Lõikekaardi koostamine ja märgistamine 2.2.3 Detailide lõikamine 2.2.4 Lõigatud detailide komplekteerimine liimijale A.2.3 Pehmendus- ja alusmaterjalide pealistamine (liimimine) 2.3.1 Karkassi komplekteerimine vajalike detailidega 2.3.2 Detailide liimimine vastavalt tehnoloogia kaartidele A.2.4 Pealistusmaterjalide (kangas või nahk) lõikamine 2.4.1 Kanga töölauale ladustamine 2.4.2 Lõikekaardi koostamine kangale või nahale ja märgistamine 2.4.3 Detailide lõikamine

2.4.4 Lõigatud detailide komplekteerimine õmblejale A.2.5 Mööblikatete (keedrid, lukud, tepingud jm) õmblemine 2.5.1 Mööblikatte komplekteerimine vajalike detailidega 2.5.2 Õmblusmasina ettevalmistamine ja seadistamine 2.5.3 Mööblikatte õmblemine kasutades erinevaid tehnikaid A.2.6 Karkassi polsterdamine 2.6.1 Liimitud karkassi polsterdamine 2.6.2 Selja- ja istmepatjade toppimine lukustatavasse kattesse 2.6.3 Nööpide ja pilastrite paigaldamine A.2.7 Toote või toote osade monteerimine ja pakkimine 2.7.1 Kinnituskonksude, "stopperite" ja mehhanismide paigaldamine 2.7.2 Valmis toote osade (käetugede, seljatugede, istmete ja jalgade) paigaldamine või monteerimine 2.7.3 Toote või toote osade pakkimine Pehme mööbli valmistaja, tase 4 kutse sisaldab osakutseid: 1) Pehme mööbli karkassi koostaja, tase 3, mis koosneb tööosast A.2.1. 2) Pehme mööbli alus- ja pealistusmaterjalide lõikaja ja õmbleja, tase 4, mis koosneb tööosadest A.2.2, A.2.4 ja A.2.5. 3) Pehme mööbli karkassi polsterdaja ja pealistaja, tase 4, mis koosneb tööosadest A.2.3, A.2.6 ja A.2.7.
A.3 Töö keskkond ja eripära
Pehme mööbli valmistaja töökeskkond eri tööprotsessides, nt liimimine ja karkassi koostamine, võib olla tervist kahjustav. Ta puutub oma töös kokku tolmu ja erinevate materjalidega, mis võivad põhjustada allergiat. Töö võib olla füüsilist pingutust nõudev.
A.4 Töövahendid
Pehme mööbli valmistaja põhilisteks töövahenditeks on valdavalt elektrilised ja pneumaatilised käsitööriistad ning õmblusmasinad ja tööpingid.
A.5 Tööks vajalikud isikuomadused
Töötamine pehme mööbli valmistajana eeldab ruumilist kujutlusvõimet, loomingulisust, võimet töötada meeskonnas ning rutiinitaluvust ja täpsust.
A.6 Kutsealane ettevalmistus
4. taseme pehme mööbli valmistajatena töötavad tavapäraselt inimesed, kellel on kutseoskused omandatud praktilise töö käigus või kutseõppeasutuses.
A.7 Enamlevinud ametinimetused
Sadulsepp, polsterdaja, pehme mööbli valmistaja

B-osa
KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Pehme mööbli valmistaja, tase 4 kutsestandard koosneb 7 kutsespetsiifilisest (B.2.1-B.2.7) ja kutset läbivast kompetentsist (B.2.8) Pehme mööbli valmistaja, tase 4 tervikkutse saamiseks on vajalik kõikide kompetentside (B.2.1-B.2.8) tõendamine. Pehme mööbli valmistaja kutset on võimalik tõendada osade kaupa: a) Pehme mööbli karkassi koostaja, tase 4 osakutse saamiseks tuleb tõendada kompetentsid B.2.1 ja B.2.8. b) Pehme mööbli alus- ja pealistusmaterjalide lõikaja ja õmbleja, tase 4 osakutse saamiseks tuleb tõendada kompetentsid B.2.2, B.2.4, B.2.5 ja B.2.8.

c) Pehme mööbli karkassi polsterdaja ja pealistaja, tase 4 osakutse saamiseks tuleb tõendada kompetentsid B.2.3, B.2.6, B.2.7 ja B.2.8.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Karkassi koostamine	EKR tase 4
Tegevusnäitajad: 1. komplekteerib detailid erinevatest materjalidest, järgides toote joonist või näidist; 2. monteerib karkassi, arvestades detailide monteerimise järjekorda.	
Teadmised: a) karkassi materjalid, tüübid ja koostisosad; b) erinevad karkassimehhanismid, nende eesmärgid ja tüübid.	
B.2.2 Pehmendus- ja alusmaterjalide lõikamine	**EKR tase 3**
Tegevusnäitajad: 1. Paigutab töölauale pehmendus- ja alusmaterjalid, arvestades tellitud toote kogust ja etteantud juhist. 2. Koostab lõikekaardi (šabloonide paigutamine lõigatavale materjalile) ja märgistab materjalid, arvestades kokkuhoidlikku kasutamist. 3. Lõikab detailid, järgides lõikejoont ja kasutades asjakohaseid töövõtteid. 4. Komplekteerib lõigatud detailid liimijale vastavalt toote osadele.	
Teadmised: a) toodete ja toote osade tüübid ja nimetused; b) pindade pehmendus- ja alusmaterjalide omadused ja kvaliteediklassid; c) lõikeriistade kasutamise ja hooldamise põhimõtted.	
B.2.3 Pehmendus- ja alusmaterjalide pealistamine (liimimine)	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Komplekteerib karkassi vajalike detailidega, järgides etteantud tehnoloogilisi juhiseid. 2. Liimib detailid vastavalt tehnoloogiakaartidele, järgides detailide liimimise järjekorda, optimaalset liimi kogust ja ohutuid töövõtteid.	
Teadmised: a) pehmendus- ja alusmaterjalid, nende tüübid ja omadused; b) liimi tüübid ja omadused; c) liimipüstoli kasutamise ja hooldamise põhimõtted.	
B.2.4 Pealistusmaterjalide (kangas või nahk) lõikamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Ladustab kangad töölauale, arvestades kanga kvaliteeti, koe suunda, tellitud toote kogust ja etteantud juhist. 2. Koostab lõikekaardi kangale ja märgistab materjali, arvestades kokkuhoidlikku kasutamist. Märgib nahal defektsed kohad ja paigutab šabloonid vastavalt naha kvaliteedile ja struktuurile. 3. Lõikab detailid, järgides šablooni või lõikejoont, kasutades asjakohaseid töövõtteid. 4. Komplekteerib lõigatud detailid õmblejale vastavalt toote osale.	
Teadmised: a) tekstiil- ja abimaterjalide omadused; b) nahkade omadused ja eripärad (venivus, struktuur, defektid jm); c) lõikeriistade kasutamise ja hooldamise põhimõtted.	
B.2.5 Mööblikatete (keedrid, lukud, tepingud jm) õmblemine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Komplekteerib mööblikatte osa vajalike detailidega, järgides etteantud tehnoloogiakaarti. 2. Valmistab õmblusmasina ette ja seadistab, arvestades kasutatavaid materjale, tehnoloogiakaarti ja õmblemise tehnikaid.	

3. Õmbleb mööblikatted, kasutades erinevaid tehnikaid ja järgides tehnoloogiakaarti.	
Teadmised: a) juurdelõikamise ja õmblemise tehnoloogiad; b) käsitsi õmblemise alused; c) õmblusmasinate tüübid ning kasutamise ja hooldamise põhimõtted.	
B.2.6 Karkassi polsterdamine	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Polsterdab liimitud karkassi, arvestades tööde järjekorda, karkassi- ja pealistusmaterjalide eripära (elastsed ja jäigad materjalid), kasutades optimaalseid töövõtteid. 2. Topib selja- ja istmepadjad lukustatavasse kattesse, arvestades pealistus- ja pehmendusmaterjalide eripära ning vajadusel kasutab ettenähtud abivahendeid. 3. Paigaldab nööbid ja pilastrid, arvestades pealistus- ja pehmendusmaterjalide eripära.	
Teadmised: a) valmistootele esitatavad kvaliteedinõuded; b) polsterdamisel kasutatavate abimaterjalide liigitus ja omadused (põhjakangad, liim, kinnitusvahendid jm); c) polsterdamisel kasutatavad seadmed ja nende tööpõhimõtted.	
B.2.7 Toote või toote osade monteerimine ja pakkimine	**EKR tase 3**
Tegevusnäitajad: 1. Paigaldab kinnituskonksud, „stopperid" ja mehhanismid vastavalt tehnoloogiakaardile. 2. Komplekteerib ja monteerib toote vastavalt tehnoloogiakaardile. 3. Pakib toote või toote osad vastavalt tehnoloogiakaardile ja arvestades erinevaid toote pealistusmaterjale ning pakkematerjali eripära.	
Teadmised: a) erinevad karkassimehhanismid, nende eesmärgid ja tüübid; b) erinevad pakkematerjalid ja kinnitusvahendid.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.8 Pehme mööbli valmistaja, tase 4 kutset läbiv kompetents	**EKR tase 4**
Tegevusnäitajad: 1. Jälgib tööprotsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist, asjakohaseid juhiseid ja protseduure. Loeb töö- ja pakkejooniseid. Jälgib ja hoiab kvaliteeti ning tootlikkust. 2. Järgib töökeskkonna ja -ohutusnõudeid, kasutades töökaitsevahendeid ja ohutuid töövõtteid. 3. Kasutab oma tööpinda eesmärgipärastelt ja hoiab selle korras. Kasutab materjale ja tööriistu heaperemehelikult ja säästlikult ning töötab ettevõtte kasumlikkust järgides. 4. Saab aru organisatsiooni erinevate osakondade tööst ja funktsioonidest ning osaleb meeskonnatöös. 5. Kasutab oma töös arvutit baasmoodulis „Arvuti põhitõed“ kirjeldatud tasemel (vt lisa 1).	

C-osa
ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-13102016-2.1/5k
2. Kutsestandardi koostajad	Aulika Riisenberg, SA Innove Jüri Minjajev, Eesti Mööblitootjate Liit Mati Konsa, OÜ Ermatiko Raimo Jõgi, AS Tempest Udo Lätt, AS Fleming Taimi Hillak, ekspert, AS Antsla Inno
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu

4. Kutsenõukogu otsuse number	2
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	13.10.2016
6. Kutsestandard kehtib kuni	04.10.2017
7. Kutsestandardi versiooni number	5
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7534 Polsterdajad jms töölised
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	4
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Upholsterer, level 4
Soome keeles	Verhoilija
Vene keeles	Обойщик
C.3 Lisad	
Lisa 1 Arvuti kasutamise oskused	